Timișoara, 1895. Anul II. Nr. 176. Mercuri în 9 (21) August.

DREPTATEA

Apare în fie-care di de lucru la amiadi.

Prețul 10 fl. pe an (pentru străinătate 37 frci.) — Numeri singuratici 5 cr. — Tacsa de inserțiuni: 1 cm.□ 1 cr., plus 30 cr. timbru.

Redactor responsabil: Dr. George Candrea.

Redacțiunea și Administrațiunea: Timișoara, cetate strada Zápolya (Temesvár, Festung, Zápolyagasse,) Nr. 41 Telefon (linia de stat Viena, Budapesta, Arad) Nr. 4.

Timișoara, 21 August n.

Eri pe când toată lumea maghiară erá ocupată cu sêrbările arangiate în onorul sf. Stefan patronul Ungariei, inteligența română din Timișoara a avut deosebitul onor de a salutá pe mai mulți învêțători români în mijlocul ei.

Și dacă bucuria maghiarilor pentru sêrbarea primului lor rege a fost mare, apoi fără îndoială că nici veselia noastră, a celor cari știm sê aprețiem însêmnătatea învêțătoriului român pentru cultura noastră națională, n'a fost întru nimic mai mică.

Dacă dat ni-ar fí, ca sê trăim în aceasta țeara întrê niște împregiurări normale, atunci vorbă nu mai poate încăpê, că și noi popoarele bastinașe, cari de secoli întregi împreună locuim acest petec de pămênt, am fi luat parte din toată inima la sêrbările arangiate cu atâta alaiu în onorul celui dintâiu rege maghiar.

Și noi am și face aceasta dacă țerile de sub coroana sf. Stefan ar fi rêmas aceea ce intemeietoriul lor a voit. Durere, că voința primului rege maghiar s'a călcat și mereu se calcă în picioare tocmai de aceia, cari mai mult interes ar avê, ca aceasta sê nu se facă.

Pe când acum sunt aproape o mie de ani se aflá în Ungaria un rege maghiar, a carui maximă înțeleaptă de guvernare erá sê caute cât mai mult sê stringă în jurul sceptrului sêu popoarele diferite din aceasta poliglotă țeară, acum după atâția secoli se caută cu tot dinadinsul, ca întrê cetățenii aceleiași patrie sê se samene ura și discordia.

Primul rege maghiar venise încă de timpuriu la convingerea, că numai dând libertate deplină cetățenilor de diferite limbi va fi posibilă o Ungarie fericită, — actualii nostri guvernanți se par a fi ajuns la convingeri tocmai opuse: că numai strivind libertățile și individualitatea celorlalte popoare, Ungaria va putê sê devină mare și fericită.

Și tocmai din causa acestor vederi opuse de atunci și acum, s'au născut și contrastele aproape nesuferibile, cari domnesc astădi în Ungaria.

Maxima de guvernare a actualilor nostri antagoniști este: totul pentru noi și nimic pentru celelalte naționalități. Bine înțeles, că aceste vederi perverse trebuiau cu necesitate sê ducă la conflicte întrê aceia cari totul au monopolizat pe seama lor și întrê aceia cari n'au de cât datorințe.

Din aceste relațiuni încordate și anormale a urmat, că noi românii împreună cu celelalte naționalități sê nu mai putem luá parte nici la dilele de bucurie nici la cele de tristeță a concetățenilor maghiari.

Și noi aflăm de natural aceasta, fiind-că este un lucru imposibil, ca sê iei parte la bucuriile dușmanului têu de moarte.

Cu atât însê e mai mare bucuria noastră, când în fața pericolului de care suntem amenințați, ne este dat sê vedem forțele de cari dispunem pentru a pará loviturile dușmănești îndreptate spre inima națiunei noastre.

O asemenea forță viiă este fără îndoieală învêțătoriul român, carele pe câtă vreme își va ști îndeplini cu scumpêtate datorința sa, noi nu avem sê ne temem de nici o uneltire îndreptată contra noastră.

Și tocmai din causa marei importanțe pe care acest factor cultural o are pentru vieața noastră națională, resultă pentru fie-care dintrê noi și cu deosebire pentru forurile bisericești-școlare, ca sê fie cu deosebită prevenire față de învêțătorii nostri și sê caute sê le înlesniască pe cât numai va stá în puterea lor, ca dînșii sê-și poată esercitá cu înlesnire greaua lor misiune.

Fără îndoială, că unul dintrê mijloacele cele mai potrivite cari servesc spre cultivarea învêțătoriului, sunt întrunirile în reuniuni. Durere însê, că în timpul din urmă stăpânirea maghiară pare că într'adins vrea sê facă greutăți, ca sê zădărnicească întrunirea acestor reuniuni. De trei ani de dile reuniunea învêțătorilor români bănățeni n'a mai fost permis sê se întrunească, sub pretecst, că n'au statute întărite de guvern.

Întrunirea reuniunei învêțătorilor de eri s'a făcut deci în scopul, ca sê se iee mêsurile necesare pentru așternerea unor statute ministrului, ca astfeliu reuniunea sê-și poată continuá lucrările.

Știm foarte bine, că ministrul nu este îndreptățit sê ceară învêțătorilor nostri statute, pentru-că dreptul acesta le este garantat în statutul nostru organic. După cum judecăm însê noi cestiunea, ar resultá pentru causa învêțămêntului un rêu cu mult mai mare, dacă învêțătorilor nu li-s'ar permite întrunirea în reuniuni, de cât dacă dînșii ar cere întărirea unor statute care pe nedreptul li-se cer.

În ședința de eri, convocată numai pentru scopul acesta, s'a desbătut și primit un project de statute care se va înaintá consistoriului, pentru-ca prin forul acesta sê ajungă la ministeriu.

Noi din partea noastră credem, că învêțătorii lucrând astfeliu după cum au lucrat, au avut în vedere numai promovarea intereselor învêțămêntului și că ar fi greșit dacă cineva li-ar ascrie alte tendințe.

Din Selagiu.

Serbări culturale în Șimlêu.

Raport special al „Dreptății".

III.

Concert și bal.

Seara la 8 oare s'a început concertul în sala teatrului din loc, o sală destul de mare pentru Șimlêu, mică însê pentru despărțemîntul XVI al Associațiunei. Căci cu toate, că sala erá absolut îndesuită, o mare parte din public de abia ajungea la uși.

Programul concertului este cunoscut deja. A fost esecutat întreg cu escepțiunea punctului al III. „Liliacul alb"; aceasta pentru-că dl Oros răgușise.

Corul tinerimei erá compus mai ales din teologi din diecesa Gherlei, niște tineri foarte simpatici, tot unul ca unul de aleși. De aceea făceá o impresiune foarte bună.

„*Sfânta di de libertate*" cu care s'a deschis concertul păreá o fină alusiune la congresul ținut ca ieri în Pesta. Încheierea cu „*Marșul cântăreților*", de Porumbescu, a fost foarte potrivită. De și publicul nu mai puteá suferí năduhul, ear' tinerimea erá impacientă pentru a ajunge la joc, totuși acest punct a fost bisat la insistența publicului.

Piesa de forță a concertului a fost Poutpouriul classic, esecutat de doamna *Borbola*, la care a adaus și un poutpouriu românesc.

Publicul a rêmas uimit în sensul strict al cuvêntului. Aud, că doamna *Borbola* voiește sê se perfecționeze și mai mult la un conservatoriu. Eu cred, că ar putê reuși în scurt artistă perfectă, numai de ar avê vr'un ajutoriu sê între la conservatoriu.

Cântarea doamnei profesoare Karsai din Blașiu încă a fost mult aplaudată. Doamna Karsai te impresionează foarte plăcut cu înfățoșarea, ear' vocea ei te îndulcește cu frăgedimea. Acompaniamentul, făcut de dșoara Cornelia *Maniu*, a fost perfect.

Vin la declamațiuni. Au fost douê, ambele foarte bine predate. Ambele însê au avut și câte-o greșeală, care dacă se încungiurá erau *perfecte*. Dșoara *Mica* a declamat bine, dar' a luat *prea puțin din dramatică, din gesturi.* Domnul *Vasvári* (un tinêr pe atât de românesc, pe cât de unguresc îi este numele) a interpretat minunat scena din Despot-Vodă, pagubă însê că a luat prea mult din declamațiune, din tonul declamatoric. Dl Vasvári a secerat un succes splendid.

Scurt, concertul a fost foarte bine reușit, laudă conducêtoriului dl V. Oros, și puterilor cari s'au produs.

Balul a reușit tot atât de bine; pagubă însê, eternă pagubă, că sala a fost prea mică și publicul prea numêros. La cuadril vedeai câte 160 părechi și mai mult. Dar' erá imposibil a dansá, căci mai nu erá unde. Publicul a fost și foarte ales. Întrê jucători mulți clerici sprinteni și — galanți.

Culmea balului a fost pausa, când 12 tineri au jucat Romanul, Călușeriul și Bătuta sub conducerea vătavului (al 13-lea) Augustin *Moldovan*. Cei 12 tineri au fost: Mândruțiu, Filip, Aluaș, Vict. Maior, Traian Husti, Vict. Mărcuș, Emil Pap, Ioan Cosma, A. Cordiș, Vict. Delei, A. Dragoș și Victor Vasvári.

Costumele erau de la *Bocsig* procurate, niște costume foarte frumoase, jocurile au fost esecutate cu tact și precisiune admirabilă. Publicul român erá încântat. Mai după fie-care figură erumpeá în aplause. Publicul maghiar, numêros și distins, erá uimit și-și esprimá necontenit admirațiunea.

„Eszem a szivét — milyen szépen járja" — diceá o doamnă de lângă mine.

După călușeriu flăcăii bravi s'au aruncat așa în opinci și cu căciulă de curcani în vîrtegiul jocului la o Ardeleană. Acesta mi-se pare jocul predilect al sêlăgenilor, și trebue sê constat că-'l și joacă cu mai mult animo de cât în Ardealul propriu.

În lipsa unei liste complete, vê spun, că la aceasta petrecere s'a întrunit tot ce are Sêlagiul mai ales, inteligent și românesc, elita societății. Unguri încă au fost, de cât mai mult ca privitori, și de și au admirat petrecerea, nu li-a cădut bine, că comitetul nu li-a permis nici un *csárdás*.

Meritul principal pentru arangiarea balului revine, se'nțelege, comitetului, mai ales însê presidentului Ioan P. *Lazar*, care întru adevêr a fost neobosit și de tot devotat onorificului sêu post.

Balul a durat până în diori, și pe lângă obicinuitele suveniri plăcute mulți tineri au mai dus câte un ștergariu, serviet, sau alte lucruri câștigate la tombola esposiției de lucruri de mână femeiești.

*

Eată câte lucruri frumoase s'au făcut în Șimlêu într'o singură di. Biserica, cultura, literatura, industria, arta musicală, jocul și petrecerea, toate s'au perondat frumos.

Când stau sê reprivesc asupra lor simt o deosebită bucurie. Vêd cum îmi trec unul după altul pe dinaintea ochilor bărbați și femei, figuri inteligente, de oameni harnici și zeloși; vêd un șir de preoți, tineri și bêtrâni,

dar' însufleţiţi şi inteligenţi; văd advocaţi, şi ceea ce e raritate, funcţionari de stat şi administraţie, cari cu mândrie se numesc români şi cu drag asistă la toate lucrurile româneşti.

În ḑiua de 11 August s'au făcut în Şimleu serbări cu mult mai frumoase şi mai de valoare, de cât de esemplu în anul trecut la adunarea generală a Associaţiunei. Asta-i ultimul meu cuvênt. *Dr. E. D.*

„Badea George“ a casă.

— Corespondenţa particulară. —

Băseşti, 17 August n.

Încă la 5 August domnul George Pop de Băseşti a eşit din temniţa Vaţului — şi totuşi a casă, la Băseşti n'a sosit până Luni, în 13 August.

Eliberat din temniţă, în care un an de ḑile şi-a amărit vieaţa, gândul cel dintâiu al iubitului nostru bărbat nu a fost *casa*, ci *causa*. Afacerile politice i-au cerut earăşi serviicul îndată ce a eşit preste pragul închisorii.

Mai întâiu a cercetat *Seghedinul*, temniţele lui, ca sĕ-şi revadă tovarĕşii de luptă, dup'aceea s'a re'ntors la Pesta, unde a stat până după congres.

Într'aceea în Băseşti şi jur ḑilnic oamenii erau în aşteptare, sĕ vadă pe cel dorit. Dorul în fine s'a împlinit Lunia trecută, când în fine a sosit. Din temniţele Vaţului a sosit earăşi la moşia sa, la casa sa.

Ori-cât de nesigură a fost ḑiua sosirei *doritului*, primirea ce i-s'a făcut vrednică este sĕ fie cunoscută. De altcum primirea se continuă şi aḑi, căci ḑi de ḑi sosesc din jur, chiar din lungi depărtări, preoţi şi mireni inteligenţi, ca sĕ l bineventeze de bun sosit. Chiar astăḑi petrec aici în castelul dlui Pop nişte oaspeţi aleşi, care împregiurare proprie m'a îndemnat sĕ ve scriu:

Când „badea George“ cel dorit de tot jurul acesta a sosit în fine, ştirea a pătruns cu iuţeală în toate părţile. Mulţime mare de popor s'a aglomerat pe calea pe unde aveá sĕ treacă, aclamându-l cu bucurie şi manifestându-şi în tot chipul veselia, că îl poate revedé în mijlocul sĕu.

Aproape de curte o poartă triumfală, frumos decorată, salută cu următoarele cuvinte pe ilustrul bărbat: *„Dumneḑeu te-a adus!“* Lângă poartă învĕţătorul Chira cu mulţime de popor a aclamat însufleţit, cu feţe înseninate pe binefăcĕtoriul lor. La câţiva paşi înainte erá o altă poartă triumfală cu inscripţiune: *„Întru mulţi ani!“*, ear' mai încolo a treia poartă de pe care se cetiau cuvintele: *„Jertfa adusă libertate sĕ rodiască!“*

Lângă fie-care poartă erá mulţime de popor care cu capetele descoperite salută pe *doritul* bărbat.

De atunci ḑilnic sosesc la Băseşti trăsuri, cari aduc din diferite părţi români, mai ales preoţi, ce se grăbesc la vestea bună despre sosire, ca sĕ bineventeze pe iubitul badea George.

Ḑilele din urmă, mi-se pare Joi, a sosit aici Reverendisimul Alimpiu *Barbuloviciu*, vicariul Silvaniei dimpreună cu Revs. Dr. Ioan *Pop*, vicariul Năsĕudului. Scena revederei a fost pătrundĕtoare. Îmbrăţoşaţi se sărutau emoţionaţi. D. vicariu al Şimleului a rostit apoi cu voce tremurândă câteva cuvĕnte de salutare, prin cari esprimă bucuria clerului şi a poporului, că Dḑeu a redat earăşi libertăţii pe bravul luptătoriu.

În ḑiua următoare d. George Pop a dat un prânz festiv în cinstea aleşilor representanţi ai clerului. La acest prânz d. Pop a mai întrunit încă câţiva inteligenţi români din Băseşti, între cari d. protopop Gr. *Pop*, şi harnicul învĕţătoriu local. Domnul vicariu al Şimleului a rostit din această ocasiune un cuvênt foarte frumos, la care d. *Pop de Băseşti* a rĕspuns emoţionat până la lacrimi, spunênd, că nu mai datorinţa faţă de naţiune şi-a împlinit'o dacă a luptat, cât a putut, şi a suferit, cât a trebuit, pentru causa sfântă a poporului.

Aleşii oaspeţi au petrecut până astăḑi în Băseşti; de aici s'au dus ambii la Şimleu.

Austro-Ungaria.

Bánffy locutus est. Un colaborator al lui *„Neues Wiener Tagblatt“* a interviewat pe ministrul-president Bánffy asupra cestiunei naţionalităţilor. Despre congresul naţionalităţilor ḑice, că i-se atribue prea mare însemnătate din partea presei maghiare, de oare-ce acela n'a fost de cât o simplă adunare a unor agitatori, cari cu toţii au vorbit fără autorisaţiune în numele poporului. Chiar şi în presa naţională — dă mai departe Bánffy — s'au ridicat multe voci contra congresului, mai ales clerul superior a luat o posiţiune de tot contrară congresului. La întrebarea colaboratorului, dacă el, adecă *Bánffy*, ar fi aplecat la unele concesiuni faţă de naţionalităţi, ḑis'a Bánffy: „Nu! Nu putem merge mai departe de cât până unde am mers.“

Întrebat fiind, că ce va fi cu comitetul esecutiv al naţionalităţilor, *„va fi disolvat“* rĕspunse ministrul-president maghiar, pre cum a fost oprit la timpul sĕu şi comitetul naţional român. — Si tacuisses Bánffy ...

Noul cabinet austriac. Contele Badeni, locoţiitoriul Galiţiei a fost în ḑilele acestea chiămat la Viena prin firul telegrafic, unde ajungênd a plecat îndată spre Ischl. La Ischl a fost primit în audienţă la Monarchul.

Probabil că e vorbă de formarea noului cabinet permanent, de al cărui şef a designat poate contele Badeni. În cercurile superioare se susţine că Badeni cu formarea unui cabinet înainte de Octombre la nici o întemplare nu va fi încredinţat, de oare-ce acesta voieşte a conduce singur alegerile pentru dieta provincială din Galiţia, ear' acestea vor fi abia pe la finea lui Septembre.

Se vorbeşte că şi actualul president al camerei deputaţilor, baronul *Chlumetzky* ar primí un portofoliu. Aceasta însĕ nu numai că nu se confirmă dar' în unele foi se şi desminţeşte hotărit.

Străinătate.

Din parlamentul englez. (L o n d r a, 20 August.) În şedinţa de eri a camerei deputaţilor după o discuţiune de două oare s'a primit cu 248 voturi contra 100 propunerea ministrului Balfour, în sensul căreia camera sĕ se ocupe în sesiunea actuală numai cu afaceri guverniale. S'au făcut şi multe amandamente, dar' acestea au fost toate respinse.

Comandantul suprem al armatei engleze. (L o n d r a, 20 August.) Secretariul de stat în ministeriul de rĕsboiu, Landsdown, a comunicat eri casei lorḑilor, că de comandant suprem al armatei este denumit generalul *Wolseley*, şi că *ducele de Cambridge* 'şi depune postul în 1 Octobre.

Ministrul de rĕsboiu a emis un cerculariu de mare sensaţiune, în care face întrebare cătră autorităţile cari susţin case de caritate, că *în casul unui rĕsboiu* fire-ar oare loc în casele de caritate pentru instituirea de lazareturi.

Pentru promovarea intereselor Rusiei. (P e t e r s b u r g, 19 August.) Ministrul de finanţe a denumit la ambasada rusească din Constantinopol un consilieriu comercial, a cărui misiune va fi sĕ facă propuneri cu privire la mijloacele prin cari s'ar pute promová interesele comerciale ruseşti în statele balcanice.

Recunoştinţa grecilor. (C o n s t a n t i n o p o l, 20 August.) Patriarchul grecesc Anthim a făcut ambasadorului rusesc Nelidov visită şi i-a mulţumit pentru paşii întreprinşi la sublima Poartă în scopul de a nu se emite beratele referitoare la nouele episcopate bulgare. Biserica grecească — ḑice patriarchul — va fi pentru totdeauna recunoscĕtoare guvernului rusesc şi representantului sĕu pentru puternica protecţiune.

Relaţiuni amicale între Rusia şi Turcia. (C o n s t a n t i n o p o l, 19 August). Sultanul a conferit lui Husni paşa, ambasador la Petersburg, ordul Osmanic decorat cu briliante. Decoraţiunea aceasta a produs cu atât mai mare sensaţiune în cercurile diplomatice, cu cât chiar şi acest fapt denotă caracterul prietinos al relaţiunilor ruso-turceşti, la a cărui realisare a contribuit mult şi decoratul ambasador.

Fusiunea partidelor bulgare anti-ruseşti. (S o f i a, 20 August.) Presa bulgară se ocupă intensiv cu fusiunea partidului lui Stambulov şi cel al lui Radoslavov. Cu privire la principiile fundamentale ale acestor partide n'a esistat nici până acuma diferenţă, ci numai divergenţe personale au împedecat până acum fusiunea. Cu moartea lui Stambulov s'au delăturat şi acestea aşa, că fusiunea a urmat aşa ḑicênd de sine. *Noua constelaţiune a partidelor* se 'nţelege, că e mare spin în ochii rusofililor, cari îşi şi dau toată silinţa sĕ submineze terenul partidului fusionat. Astfeliu d. e. cu faima, că şeful noului partid va fi *Petcov* au ţimtit sĕ producă aversiune în unele locuri faţă de scopurile partidului. *Svoboda* însĕ, ḑiariul lui Stambulov, a închis toate cărările întrigelor prin declaraţiunea, că esclusiv numai pe *Radoslavov* îl recunoaşte de şef.

În urma fusiunei partidele anti-ruseşti au ajuns la astfeliu de ponderositate, în cât rusofilii vor avé în faţa tendintelor lor un contrariu cu care vor trebui sĕ-şi mĕsure binişor puterile.

Evenimentele din Macedonia. (S o f i a, 20 August.) Rapoarte sosite din Larissa confirmă ştirea, că comitetul macedonean de acolo lucră din toate puterile sĕ trimiă pe teritoriul turcesc o ceată mare de voluntari deplin adjustaţi. — Până acum s'au adunat 170 voluntari în partea cea mai mare oameni tineri. Colectele de bani încă sunt în curgere.

Corespondenţă.

Turda, 16 August.

(Adunarea despărţĕmêntului. — Concert. — Petrecerea de vară).

Pe timpul înfiinţărei „Associaţiunii transilvane“ unul dintrĕ iniţiatorii ei, providenţialul George Bariţiu, ḑicea celor sceptici, pessimişti: „Nu vĕ temeţi, Associaţiunea e încă o tineră fecioară, dar' ea are viitoriu de aur“.

Enunţând atari cuvinte, Bariţiu presupuneá, că în românii ardeleni trăeşte un viu interes faţă cu propria lor cultură, ei vor fi purtând la inimă soartea opincii.

Despărţĕmêntul nostru însĕ a arătat, cât de esagerat a fost optimismul lui Bariţiu. Se vede, că noi, inteliginţa, cântăm numai „Sus opincă“, tot atunci însĕ cu o indolenţă păcătoasă lăsăm, ca poporul sĕ-şi continue acelaşi cântec melancolic:

„Cine a ḑis întâiu doina,
Arsă i-a fost inima“.

Sĕ vĕ descriu decursul şedinţei? — Nu pot, din momentuoasa causă, că în lipsa membrilor din comitet şi esterni *nu s'a putut ţinĕ şedinţă*. Pentru-ca însĕ despărţĕmêntul sĕ fie representat la adunarea generală de la Blaşiu, s'au ales ca delegaţi dnii Iuliu C. Vlăduţ şi Dr. George Popescu. Celealalte agende s'au amânat. Până când? — Până când membrii despărţĕmêntului nostru se vor schimbá poate în spre bine.

Când va fi aceasta? — Nu ştiu, dar' bun e Domnul — sĕ sperăm!

*

Sub astfeliu de auspicii evident că nu puteam profeţí reuşită concertului şi petrecerei, cari aveau sĕ urmeze seara.

Las', că mi-a fost mare deceptiunea, dar' cu atât mai plăcută.

Ani au trebuit sĕ treacă, în decursul cărora din Turda am auḑit povestindu-se numai despre vandalisme, până când în 10 August s'a arangiat *primul* concert românesc. Am salutat deci acest moment cu atât mai mare bucurie, şi doresc mult, foarte mult sĕ vĕd în el începutul unei ere mai fericite.

Constat cu viuă plăcere, că la concert s'au angagiat aproape toate puterile din loc, pre lângă cari s'a făcut învitare specială din partea comitetului arangiator dlui şi dnei Popovici din Haţeg, cari au şi primit cu multă bunăvoinţă.

Ca puncte marcante din programul concertului voiu scoate aci piano-solo dşoarei *Polixena Mesaroş*, care a esecutat piesa „Steluţa“ de Spindler. Esecutarea precisă şi sigură ni a demustrat, cât de bine este iniciată dşoara Mesaroş în musica de artă. Jocul Dsale a fost şi acoperit de dese aplause.

Dşoara *Augusta Vlăduţ* s'a dovedit ca o escelentă declamatoare. De şi poesia aleasă de dsa e prea cunoscută, modul cum a ştiut s'o interpreteze dşoara Augusta nimic de dorit n'a lăsat. Predarea corectă, tonul conformat arătau în destul, cât de fidel ştie dsa a se transpune în starea psichică a mamei-eroine din poesia *„Stefan şi mama-sa“* de *Justin Popfiu*.

Am avut plăcerea de a ascultă şi vocea plăcută a dşoarei *Olimpia Vlăduţ*, care ni-a cântat *„Ţiganca“*, ear' la insistinţa publicului a mai esecutat şi frumoasa composiţie de W. *Humpel*: *„Nor de vijelie“*! Cântarea dsale a fost un punct deplin succes în programul concertului.

Mai restă punctul din urmă: *„Mosaic naţional“* de A. *Kneisel*, când în faţa publicului „păşeşte sveltă, zimbitoare“ doamna Victoria *Popovici* spre a acompaniá la piano pe soţul ei, dl Cornel *Popovici*.

Dl Popovici are o aparenţă serioasă, în cât nimic nu tradează, cât de mult simte acoardele admirabile ce le scoate din violină şi cari fac un sigur efect asupra ascultătorilor. Privindu-l, te lasă rece, ascultându-l, te încălḑeşte şi chiar înferbêntă, ear' amestecul acestor impresiuni te face sĕ recunoşti, că e artist în violină.

Cât pentru doamna Popovici, cunoscută publicului nostru şi ca prima distinsă pentru costumul naţional, voiu spune, că prin jocu-i virtuos şi înfăţişarea-i simpatică curênd ştie luá stăpânirea asupra ascultătorilor.

Primele acoarde ale violinei şi pianului produseră o adevěrată solemnitate, ear' ultimele provocară furtune de aplause din partea publicului.

Concertul se păreá a fi terminat, când deodată apare dşoara Olimpia *Vlăduţ* într'un drăgălaş costum slovac şi pentru a captivá publicul şi prin dexteritatea-i în violină, ni-a dis, acompaniată fiind pe piano de dna Popovici, piesa: *„Berceuse slave"* de F. *Neruda.* Păşirea dşoarei Olimpia în costumul de slovacă a electrisat spiritele, în cât publicul i-a făcut adevěrată ovaţiune.

Dorind a mai ascultá încă odată jocul de artă al dlui şi dnei Popovici, publicul 'i mai chiămă odată, ear' dînşii cu acelaşi perfect succes au esecutat o piesă de Iul. Weisz.

Nu pot trece cu vederea nici pe dnii Ionel *Mesaroş,* violinist de multă speranţă, Valeriu *Moldovan* şi Iustin *Pop,* cari ambii s'au achitat bine de rol, declamând producte de ale lui Coşbuc.

Programa fù eshauriată, ear' eu admiram progresul nostru în musica de artă.

*

Concertul fù urmat de joc, care a durat până dimineaţa. Publicul numěros şi curat românesc, convenirea víie, animaţia, cu care se esecutau jocurile, făceau ca şi celui mai strict pessimist sě i-se însenineze faţa de atare privelişte.

Eu însě nu mě îndestuliam cu atâta. Atari conveniri dispar curênd, ear' efectul lor asupra vieţii noastre sociale încă nu e satisfăcětoriu. Trebue deci, ca vieaţa socială română sě fie víie şi agitată şi atunci, când lipseşte musica şi jocul. Şi aceasta pentru a avè umbrelă contra radelor culturei străine, pentru a ne conservá şi în viitoriu individualitatea noastră intactă, a păzí geniul familiei române.

Şi aci va trebuí sě păşească femeia română. Dame române, voi gingaşe copile, cari aţi inspirat pe drăgălaşul poet Vlăhuţă atât de mult, în cât v'a apoteosat, faceţi, că de şi între elemente *străine,* sě trăim pururea curat româneşte.

Ear' celor cari au concurs la îndeplinirea actului social din 10 August, laudă şi recuştinţă cu atât mai mare, că el s'a petrecut în Turda, unde şi şovinismul e mai murdar.

—el.

Cronică.

Timişoara, 21 August n.

Tură artistică. Escellentul tenorist domnul Gheorghe S. Vassiliu, pe care, deşi numai într'un cerc restrins dar' amical am avut plăcerea a-l audí şi a-l admirá şi noi Timişorenii, — va întreprinde o tură artistică prin Ungaria şi Transilvania. După informaţiunile primite domnul Vassiliu voieşte a concertá în oraşele *Arad* (22 August) *Blaşiu* (27 Aug.) Sibiiu (1 Sept.) Atragem atenţiunea publicului românesc asupra acestei împregiurări, mai ales pentru-că dnul Vassiliu este un artist de care nouě rar, foarte rar ui-se dă ocasiune sě audim, — apoi este şi român.

Bătălia de la Călugăreni. Din Bucureşti cu datul de 4/16 August ni-se scrie: „Domnule Redactor! Duminecă în 13 c. Românii ar fi trebuit sě serbeze cu mare pompă un mare eveniment istoric; în aceea di se împlinesc tocmai 400 de ani de la memorabila şi glorioasa bătălie de la *Călugăreni,* când o mână de Români, cel mult vr'o dece mii osteni, adunaţi într'un mănunchiu din toate ţerile româneşti. Muntenia, Moldova şi Ardealul, şi puşi sub comanda neîntrecutului *Mihaiu Viteazul,* avù prilegiul d'a se měsurá cu o armie turcească, cel puţin îndecit mai mare, compusă din elita armiei Padişahului, şi d'a o biruí. — Într'adevěr în acea di, care cădù într'o Mercuri, armata română scrise pe steagul sěu cele mai frumoase fapte de bravură militară, adause în cartea eroicelor sale acte încă o pagină glorioasă, şi smulse victoria din mânile unor inimici bravi şi puternici, prin desfăşurarea celor mai strălucite fapte de arme.

Din nenorocire, amintirea acestui fapt memorabil, care, după cum dice Bălcescu, a fost briliantul cel mai strălucitoriu al gloriei româneşti, a fost până acum dat uitării de către cei în drept; nime nu şi-a adus a minte, că într'acea di strămoşii noştri, cu preţul vieţii lor ni-au păstrat o patrie şi ne-au învěţat cum sě ne facem datoria, pentru a conservá aceea ce are omul mai scump pe pământ: moşia strămoşească.

În lipsa altora mai competenţi, îmi fac o pioasă datorie d'a amintí Românilor prin preţiosul DV. organ această aniversare, convins fiind, că graţie puternicei DV. interveniri, se va găsí cineva o inimă caldă de student, ca sě-i serbeze iubileul festival, depunênd măcar o floare, — dacă nu o coroană, — la piciorul crucei ridicată de Şerban Vodă Cantacusino, drept ori-ce monument, în locul unde marele Vizir Sinan Paşa, îngânfatul biroitoriu al creştinităţii, a muşcat ţerina, resturnat fiind de o mână de Români.

Primiţi, Vě rog Domnule Redactor, încredinţarea deosebitei mele consideraţiuni *N. D. Popescu.*

Esamenele de notari comunali. Ministrul ung. de interne a adresat tuturor autorităţilor administrative următoriul ordin în causa *esamenului notarilor* comunali: „Ca întregire la instrucţiunea dată de ministrul de interne în 5 Novembre 1894 sub nr. 58.285 (foaia 1777. R. T.) prin aceasta statoresc, că începênd cu 1 Octombre a. c. vor serví ca întregire la esamenul notarial şi articulii de lege XXXI. din 1894 despre dreptul matrimonial; art. XXXII. din 1894 despre religiunea copiilor, şi art. XXXIII. din 1894 despre conducerea matriculelor de stat, pre cum şi toate îndrumările date şi ce se vor dá referitor la acesti articuli vor formá obiectul esamenului notarial; mai departe, că de la amintitul termin (1 Octombre) *inspectorul matricular va trebuí sě asiste în comisiunea esaminătoare a candidaţilor de notari în toate acelea comitate, preste cari i-se estinde dreptul de inspecţiune.*

Întrunire învěţătorească. Reuniunea districtuală a învěţătorilor de la şcoalele confesionale gr. or. române din stânga Mureşului, aparţinětoare diecesei Aradului, eri s'a întrunit la Timişoara. Raport detaillat despre decurgerea conferenţei va putè urmá, din causa îmbuldărei de material, abia în numěrul de mâne.

Patria mântuită. Ministrul de interne maghiar a mai oprit întrarea în ţeară şi a foaiei *„Il Valore Italiano"*. Causa: direcţiune contrară statului.

Cutremur de pămênt. Se telegrafează că Sâmbătă atât în Belgrad, cât şi în Parachin şi Cuprija cutremul a fost de tot tare şi a băgat mare spaimă în poporeni.

Hotel dërimat. În Denver, hotelul numit „Gunny" în urma unei esplosiuni de cazan s'a dêrimat cu totul. *Cincideci persoane au fost îngropate de vii.* Cu toate că lucrările de salvare s'au început îndată, sunt puţine prospecte, ca cel puţin unul dintrě nenorociţi sě poată fi scăpat.

Alegere de deputat sinodal. Ni-se scrie din Topolovet: După ce actul de alegere a unui deputat ad hoc la sinodul protopresbiteral, ţinut în Topoloveţ la 28 Maiu a. c. biroul de scrutiniu l'a dificultat şi nu l'a putut luá în considerare: prin scripta oficiului protopresbiteral dto. 22 Iuliu a. c. Nr. 753 s'a dispus alegere nouă pe 6/18 August a. c. Alegerea a decurs în ordine. — Alesul e un bărbat onorabil şi meritat al parochiei: Achim *Seculi* e numele lui. Acest econom a făcut mai multe donaţiuni de valoare bisericii, ear' credinţioşii ei — în semn de recunoştinţă — l'au onorat cu încrederea. Sě traiască! ca se poată cât mai curênd — în înţelegere cu ceilalţi condeputaţi — a-şi valiaítá votul spre salutea bisericilor din tractul Belinţi. *Topolovețanul.*

Întunecimea de soare, ce şi prin călindare este pusă pe diua de eri, s'a început d. a. la 1 oară 9·2 minute şi a durat până la 3 oare 20·5 minute. Prin părţile noastre însě nu s'a putut observá fenomenul, dar' cu atât mai bine în Asia şi în Rusia occidentală.

Vesuvul e furios. Situaţiunea celor ce locuesc în apropierea Vesuvului devine tot mai critică. Erupţiunile acestui Vulcan pe di ce merge sunt mai înfricoşate. Străinii, cari până acum petreceau în aceste sate apropiate de Vesuv, părăsesc mereu ţinutul.

Spion german în Francia. „Libre Parole" din Paris spune, că într'un oraş lotharingic-francez a fost deţinut un înalt oficiant de stat, fiind acusat, că face Germaniei servicii de spionagiu. S'a pus la cale o cercetare energică.

Nenorocire pe Elbe. O înspăimêntătoare nenorocire s'a întêmplat în una din nopţile trecută pe rîul *Elbe* aproape de *Falkenthal.* Barca cu motor „Alexander" s'a ciocnit cu vaporul „Concordia" atât de nenorocit, în cât vaporul a înecat barca cu desěvêrşire. Dintrě cei 25 pasageri ce se aflau în barcă, şeptesprědece s'au înecat.

Invitare la concertul împreunat cu joc ce-l va arangiá reuniunea de cântări rom. din Ciacova la 15/27 August 1895 în *„sala hotelului Rössel"* din loc. Preţul de întrare pentru persoană 50 cr., ear' de familie 1 fl. 20 cr. Inceputul precis la 8 oare seara. Venitul curat este destinat fondului reuniunei; suprasolviri se primesc cu mulţămită şi se vor cuitá pe cale diaristică. — Programul: Motto. 1. *„Sěrboaica"* cor bărb. de I. Birou. 2. *„Orfana"* poesie de Grandea, declamată de domnişoara Elena Ardelean. 3. *„Ţiganca"* cor micst de Jenker. 4. *„Pentru cea din urmă oară"* poesie de Carmen Silva, declamată de domnişoara Sofia Fiscea. 5. *„Serenadă"* cor bărb. de I. Vidu. 6. *„Libertatea"* poesie de A. Mureşianu, declamată de dl Petru Rusanda. 7. *„Brâul popilor"* cor micst de G. Musicescu. Toate piesele se vor esecutá sub conducerea lui Ioan *Uzon.*

Petrecere. Tinerimea studioasă din Năsěud şi jur învită la *petrecerea cu joc,* ce o va arangiá Sâmbătă în 24 August st. n. a. c. în sala de gimnastică de la gimnasiu. Preţul întrărei de o persoană singuratică 1 fl., în familie 70 cr. Începutul la 8 oare seara. Venitul curat este destinat în favorul societăţii „Vasile Naşcu". Suprasolvirile marinimoase se vor primí cu mulţămită şi se vor cuitá pre cale diaristică.

Necrolog. Subscrişii arată cu inimă frântă şi plină de durere, că mult iubita lor fiică, respective soră *Lucreţia* astădi în 20 August n. 1895, la 8 oare a. m., după un morb foarte lung şi greu, în etate de 19 ani, şi-a dat nobilul suflet în mânile creatoriului.

Remăşiţele pămênteşti ale neuitatei şi mult deplânsei se vor pune spre eternă odihnă în 10/82 August 1895, după ameadi la 1/23 oare, după ritul gr. or. român în cimiteriul român, strada Chevereşului.

Fie-i ţerina uşoară şi memoria binecuvêntată!

Timişoara, în 20 August st. n. 1895.

Ioan Radneanţu şi soţia sa Persida, ca părinţi. Radneanţu Emil, ofic. reg. de dare, ca frate.

Biserică şi şcoală.

Convocare. Adunarea generală a Reuniunei învěţătoreşti greco-cat. române din ţinutul Lugoşiului, conform §-lui 23 din statutele Reuniunei, se convoacă în *Bocşa montană* pe dilele 29 şi 30 August st. n. pre lângă următoriul

Progam:

Joi, în 29 August.

1. Participarea la s. liturghiă ce se va celebrá la 7 oare dimineaţa în biserica parochială gr. cat.
2. Deschiderea şedinţei prin presidiu la 9 oare a. m. în sala şcoalei gr. cat.
3. Raport general despre activitatea şi stadiul Reuniunei în decursul anului espirat.
4. Alegerea comisiunei de 3, a) pentru esaminarea raportului general, b) pentru censurarea raţiociniilor de pe anul 1894, şi pentru statorirea budgetului pe anul 1896.
5. Cestiunea solvirei tacselor şi a pedepselor de absenţă prin preoţi-docenţi, pre cum şi relacsarea restanţelor pentru unii docenţi.
6. Abdicerea cassariului Reuniunei, *Valeriu Popoviciu,* eventual alegerea altui cassariu.
7. Disertaţiune ţinută prin *Iosif Micleu,* învěţătoriu în Ramna, despre *„Causele ce împedecă progresul în şcoalele noastre poporale, şi mijloacele de îndreptare".*
8. *„Pucioasa"* (sulfurul), lecţiune practică din istoria naturală pentru bieniul al III-lea, ţinută prin *Iuliu Birou* învěţătoriu în Ticvaniul-mare.

Vineri, în 30 August.

1. Cetirea şi verificarea protocolului şedinţei din 29 August.
2. Rapoartele comisiunilor esmise în şedinţa I-a.
3. Cetirea disertaţiunilor prin învěţătorii: *Ioan Vaidean* din Costeiu-mare şi *Avram Neda* din Reşiţa.
4. Prelegere practică despre *„cele 4 operaţiuni",* ţinută prin *Nicolau Negovan,* învěţătoriu în Valea-lungă.
5. Defigerea locului şi terminului pentru adunarea generală viitoare.
6. Eventuale propuneri.
7. Alegerea comisiunei pentru autenticarea protocolului şedinţei adun. gen.
8. Încheierea şedinţelor adun. gen.

P. T. D. membri ai Reuniunei se fac atenţi:

a) la dispoşiţiunile §§-lor 12 şi 24 referitori la solvirea tacselor şi la urmările absentărei de la şedinţele adunărei gen.

b) Spre înlesnirea încuartirărei, fie-care membru va avè sě se însinue de cu vreme la D. învěţători: *Nicolau Vulpe* din Bocşa-montană, avênd totodată a se dechiará, că doreşte ori ba sě iee parte la prânzul comun ce se va arangiá, — şi

c) Spre evitarea neplăcerilor împreunate cu încuartirarea în têmp de noapte, fie-care membru aşa sě-şi întocmia-că planul călětoriei, ca în 28 August, sě soscească în Bocşa cu trenul de *6 oare* postmeridiane.

Zabran, la 15 August 1895.

Ioan Boroş, m. p., preşedinte. *Iuliu Birou,* m. p., notariu.

Invitare la abonament.

Începênd cu 1 Iuliu st. v. *prețul de abonament al diariului „Dreptatea“* s'a **redus** de la **12 fl.** la **10 fl. pe an.**

Astfeliu manținênd ținuta noastră cea vechiă, calmă, solidă și objectivă întru toate, susținênd toate legăturile noastre cari până acum ni-au făcut posibil de a dá în mâna cetitorilor diariul celor mai proaspete informațiuni, vom face acum, ca diariul nostru sĕ fie și cel mai eftin cel mai ușor de abonat.

Cât despre timpul apariției, »Dreptatea« va apărè și mai departe în fie-care di de lucru la amiadi.

După acestea învităm la abonament cu următoarele prețuri:

Pentru monarchiă:

Abonamentul anual costă	fl. 10·—
„ semestral	„ 5·—
„ treilunar	„ 2·50
„ lunar	„ 0·85

Pentru România și străinătate:

Abonamentul anual costă . . .	Frci 37·—
„ semestral	„ 18·50

Abonații vechi sunt rugați a se provocá la numĕrul sub care au primit până acum foaia, ori sĕ lipească adresa pe cuponul mandatului.

Abonenții noi sunt rugați a scrie adresa corect și legibil.

Abonamentele se fac mai cu înlesnire prin m a n d a t e p o s t a l e. Domnii abonați sunt rugați a însemná pe cuponul mandatului timpul pentru care trimit abonamentul.

Amintim și la acest loc, că diariul nostru se va trimite numai acelor abonați, cari au s o l v i t î n a i n t e abonamentul și numai pre acel timp pre care au solvit.

Abonamentele se trimit la adresa administrațiunei diariului „Dreptatea“ în T i m i ș o a r a, (Temesvár, Zápolyagasse,) Nr. 41.

Redacțiunea și Administrațiunea diariului „Dreptatea“.

Bursa de Budapesta din 17 August 1895.

Datoriă de stat:

Renta de aur ung. 100, 500, 1000 (sc. de d.)	5%	123.50
„ „ „ „ 10.000 . . . . „	4%	—.—
„ „ coroane ung. . . . . . „	4%	99.50
Obl. căilor fer. orient. 1876 . . . „	5%	123.75
„ „ „ de stat, 1889, aur. „	4½	129.—
„ „ „ „ „ „ arg. „	4½	101.75
Obl. cu premii ung., din 1870, 100 fl. buc. . .		140.50
„ „ „ „ „ „ 50 „ „ . . .		140.—
Obl. de desdaun. regal., am., ung. (sc. de d.)	4½%	100.75
„ „ „ „ croate . . „	4½%	102.50
Bonuri rur. ung. . . . . „	4%	96.25
„ „ croate . . . . . . „	4%	97.—
Obl. regul. Tisei (Seghedin)	4%	143.75
„ hipot. croate, 100	5%	—.—
Asemnatele cas. de stat. 6 luni 100		—.—
Datoria de stat. com., hărtiă, Mai-Oct. . .	$4^{2}/_{10}$	98.75
„ „ „ „ „ Febr.-Aug.	$4^{2}/_{10}$%	98.75
„ „ „ „ arg. Jan.-Jul. . .	$4^{2}/_{10}$%	98.50
„ „ „ „ „ Apr.-Nov. . .	$4^{2}/_{10}$%	98.50
Renta de aur austr. (sc. de d)	4%	122.50
„ în coroane		98.50
Datoria de stat austr. 1854. 250 fl. . . .	4%	149.—
„ „ „ „ 1860. 500 „	5%	147.50
„ „ „ „ 1860. 100 „	5%	158.25
„ „ „ „ 1864. 100 „		193—
„ „ „ „ 1864. 50 „		198.—
Obl. oraș. Budapesta 1890	4½%	100.15
Obl. c. fr. bulg.	6%	122—
„ cu prem. sêrb. 100 fr.	3%	40.—
„ „ „ „ „ „ (stamp. austr.)	3%	40.75
„ soc. p. reg. Temeș-Bega	5%	140.—

Bance.

Banca anglo-austriacă 120	170.—
„ pe acții Budapestană 100	129.50
„ „ „ a capitalei I emis. 100	98.—
„Hermes“ intreprind. de bani 200	—.—
Banca de credit fiumană 80	126.50
„ „ „ gen. ung. 200	—.—
„ „ „ „ din 15 Iuliu . . .	435.75
„ „ „ pe acții Budast. 50	55.—
„ „ „ austriacă 160	—.—
„ „ „ „ din 4 Iuliu!	351.50
„ industrială I ung. 150	197.—
„ „ și comerc. ung. 100	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu	112.50
„ croat-slavon. 100	—.—
„ de credit ung. 200	116.—
„ „ „ „ vechiă 100	—.—
„ „ „ „ II emis. 15 Iuliu . . .	241.25
„ comercială ung. pestană 500	1132.—
„ com. și industr. bpestană 100	—.—
„ de credit fonciar centrală 500	590.—
„ croată de escompt 200	—.—
„ de escompt și zarafiă ung. 400 K. . .	—.—
„ „ „ „ „ 15 Iuliu . . .	259.—
„ austro-ungară 600	1000.—
„ „Unio“ 200	—.—

Monede.

Galbenul ces. și reg. tesc.	5.95
„ „ „ „ verig.	5.92
„ austr.-ung. de 8 fl.	9.93
„ de 20 franci	9.93
20 marce	12.25
Lira de aur turcească	—.—
Argintul austr. și ung.	—.—
100 marce germ. în papir	61.25
„ „ „ de bancă pr. 31 Iuniu .	—.—

Scrisuri fonciare.

„Albina“, inst. de econ 5%	100.75
Banca civ. de credit Arad 5% 40 ani . . .	101.—
„ „ „ „ „ 5%	101.—
„ „ „ „ „ 5½%	100.50
„ de credit ardeleană 5%	101.—
„ „ „ „ 4½% 40 ani . . .	99.—
„ „ „ „ 4½% 50 ani . . .	98.50
„ credit fonc. din Sibiiu 5%	102.25
„ „ „ „ „ 5½%	—.—
„ „ „ „ „ 6%	—.—
„ „ „ „ „ 4½% em. VI. .	100.50
„ gen. din Sibiiu 110 5% 31.3 ani . . .	—.—
„ „ „ „ 106 5% 40 ani	—.—
„ „ „ „ III emis 5%	102.25
„ „ „ „ IV emis. 4½% . . .	100.50
„ I. de credit din Timișoara 5% . .	102.—
„ I. „ „ „ „ 4½% . .	99.50
Împrumut. băncii ung. hipotec. 4%	128.50

Sorțuri private.

Împrumutul oraș. Viena din 1874, 100 . . .	174.50
Sorțuri din Buda 40	60.—
„ „ „ (st. austr.) 40	61.—
Sorturi reun. „Jó-sziv“ 2	3.30
„ „ „ (st. austr.) 5	3.50
„ crucea roșie 5	12.—
„ „ „ (st. austr.)	12.50
Obligațiunile basilicei 5	9.75
„ „ (st. austr.)	10.25
„ crucea roșie italian. 25 lire . .	12.75
„ „ „ „ (st. austr.) .	13.—
Instit. de cred. austr. 100	198.—
Crucea roșie austr. 10	19.—
Sorți Pálffy 40	59.20

Prețurile bucatelor din piața Timișoarei.

De la 17 August 1895.

După notările societății „Lloyd“ din Timișoara.

Grâu, greutatea cualit. 78 chil.	per 100 chil.	5.85—5.90
Grâu, greutatea cualit. 79 chil.	per 100 chil.	5.90—5.95
Sĕcară, greutatea cualit.	per 100 chil.	4.60—4.70
Orz, greutatea cualit.	per 100 chil.	6.00—6.10
Ovĕs, venturat per 100 chil.		6.40—6.50
Cucuruz, nou per 100 chil.		5.70—5.75

Têrgul de producte pe termin.

Grâu Sept.-Oct. . .	în bani per 100 kgr.	6.69	și	6.71
Grâu la Mart.-Apr.	„ „ „ „ „	7.05	și	7.06
Grâu Maiu-Iuniu .	„ „ „ „ „	—.—	și	—.—
Sĕcară la Sept.-Oct.	„ „ „ „ „	5.06	și	5.07
Porumb Maiu-Iuniu	„ „ „ „ „	6.13	și	5.15
Porumb Iul.-Aug. .	„ „ „ „ „	5.07	și	5.09
Porumb Aug.-Sept.	„ „ „ „ „	5.08	și	5.10
Ovĕs la Sept.-Oct.	„ „ „ „ „	5.87	și	5.89
Ovĕs la Mart.-April	„ „ „ „ „	—.—	și	—.—
Rapiță Aug.-Sept. .	„ „ „ „ „	9.45	și	9.50

S'a tipărit în tipografia Heinrich Uhrmann în Timișoara.